

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
на съдията Филип Димитров по к.д. № 14/2016 г.

Не споделям становището на мнозинството от конституционните съдии по горното определение и считам, че Конституционния съд не следва да прекрати допуснатото вече за разглеждане по същество дело само защото искането било „оттеглено“ по следните съображения:

Конституционният съд на Република България не е част от съдебната система и не представлява съд (съдилище) по смисъла на чл.чл.119-122 от Конституцията. Ето защо и институцията, сезирала Конституционния съд с искане за произнасяне по евентуална противоконституционност няма всички характеристики на страна в съдебен процес и не може подобно на ищец или тѣжител да разполага със своя сезиращ акт, т.е. да прави допустими от процесуалния кодекс изменения или да го оттегля по своя воля. Ако Конституционният съд е приел, че определен въпрос за конституционосъобразност следва да бъде разгледан, от там нататък той е и единствен господар на процедурата.

Не е убедително и съображението, че Конституционния съд макар и да не е част от съдебната система и не е съд в същинския смисъл на думата, все пак би трябвало да следва общите правила на съдебните процедури, а и в гражданското, и в административното производство оттеглянето на претенциите е допустимо и води до десезиране на съда (да не говорим, че обвинителния акт в наказателния процес също не подлежи на оттегляне).

Доколкото обаче и Конституцията и Законът за Конституционен съд не предписват следване на някоя от тези процедури Конституционният съд сам определя процедурата си.

(Тук следва да се отбележи, че няма основание за различно процедурно поведение на Конституционния съд въз основа на термина „сезира“, използван в ал. 3 на чл.150 за разлика от „внося“ по ал.2 или от общия, използван в ал.1 „действа по инициатива“ – те отразяват само спецификите на институцията, която инициира производството.)

Производството пред него не е състезателно, а *sui generis*.

Това се обуславя от факта, че институциите, които имат право да отправят искания за обявяване на противоконституционност действат по дефиниция в публичен интерес, защото свой собствен интерес те нямат. За тях не могат да важат съображения за свобода на преценка на някаква конюнктура, извънсъдебни възможности или просто промяна в целите и/или намеренията. С факта на искането институцията заявява, че съществува някаква степен на съмнение в конституционността на определена законова разпоредба. (Дори и в хипотезата на чл.150, ал.2 става въпрос за също такова съмнение, възникнало у съдебния състав и дори ищецът или жалбоподателят да е решил да се откаже от своя сезиращ акт, това не може да отмени съмнението на съда в конституционността на правната норма.)

Да се твърди, че конституционният законодател е искал едно такова съмнение да продължи да тегне над съществуваща и подлежаща на приложение норма е меко казано странно и се сблъсква с всяка правна и житейска логика. Затова и веднъж приел, че искането за произнасяне е допустимо, Конституционният съд не следва да се отказва да се произнесе по същество, дори и сезиращата страна вече да не иска това. Негово задължение е да отговори на обществената потребност едно публично заявено от компетентна институция съмнение в конституционността на тази норма да бъде или разсеяно или утвърдено публично чрез произнасянето на единствено овластената компетентна институция.

Именно затова практиката на Конституционния съд (изразена в определения № 4/18.02.1993 г. по к.д. № 26/1992 г., № 1/24.02.1994 г. по к.д. № 21/1993 г., № 3/27.04.1999 г. по к.д. № 2/1999 г., № 1/20.02.2003 г. по к.д. № 1/2002 г., № 3/07.03.2006 г. по к.д. № 3/2006 г.) заслужава да бъде преразгледана.